

DRUŽINSKI PRIJATELJ

poučno-zabavni list s podobami za slovenske družine.

Izhaja dvakrat mesečno in sicer vsak drugi in četrti petek v mesecu.
Naročnina je za vse leto 3 K., za pol leta 1 K 50 st. Posamne številke po tobakarnah stanejo 10 st.

Dopise, naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati pod naslovom: Uredništvo (oziroma uprava) „Druž. Prijat.“ v Rojanu pri Trstu, števil. 3.
Poštno-hranilničnega računa števil. 864.139.

Katoličani!

Po vseh deželah Avstrije se nabirajo podpisi, s katerimi zavračajo katoličani nameravano spremembo katoliškega zakona ter zahtevajo od poslancev, da odbijejo tako postavbo.

Pri tem ne smete biti tržaški Slovenci zadnji. Vsi, ki se zavedate svoje svete katoliške vere, možje in žene, vsi pridite in se podpišite na te protestne pole! Te papirje v slovenskem jeziku najdete v Trstu pri župnikih in duhovnikih sploh, v uredništvih »Novega lista« in »Družinskega Prijatelja«, zunaj mesta pa se obrnite vsak do svojega župnika.

Protestne pole naj podpiše — kjer le možno — najprej županstvo katero pristavi pečat občine in potem posamezni katoličani.

Podpis se ne sme glasiti: Družina N. N. ali župnija N. N., temveč naj podpiše vsak posameznik.

Tudi ženske (poročene in neporočene), naj podpišejo protestne pole.

Izpolnjene pole se lahko pošljejo na škofijsko pisarno, katera jik potem pošlje vse skupaj na Dunaj.

Vsak katoličan je po svoji vesti dolžan podpisati. Le brž in pogumno na delo! Sedaj so zadnji dnevi podpisovanja. Tudi naši sovražniki ne spe, ampak so nabrali že na tisoče podpisov. Pokažimo odločno,

da ne pustimo kar tako onečastiti katoliško zakonsko življenje. Iz naših mnogobrojnih podpisov morajo poslanci razvideti našo resno voljo. Kakor slišimo, se tudi italijansko framazonsko ministerstvo boji predložiti tak načrt zakona vsled nameravanega odločnega odpora katoličanov. Niti Avstrije ne damo poživiniti z razdružljivim zakonom!

Uredništvo.

SPRAVA IN SMRT.

(Povest. — Spisala Podlip ka.)

I.

Bilo je prav na angelsko nedeljo popoldne. Pred malo, kmetsko hišo so se zbirali ljudje. Po resnih obrazih in črnih oblekah je bilo spoznati, da pričakujejo najbrž pogreba. In res. Okoli pete ure je prišel duhovnik, nato so prinesli priprosto, črno krsto iz hiše. Duhovnik jo je blagoslovil, odmolil in spreved se je začel pomikati proti precej oddaljeni podružnici. Pokojna je namreč vedno želela počivati na pokopališču podružnice.

Nekako pred štiridesetimi leti je prišel v sosedno vas mlad oskrbnik. Bogat ogrski grof je imel tu lep grad in obširna posestva. Grof je prišel navadno le po leti za nekaj tednov v grad, sicer pa je vse gospodarstvo prepustil oskrbniku. Novi oskrbnik Vukelić, rodом Hrvat, je bil zelo strog, celo neusmiljen. Posli so se ga bali in s kmeti se je prepiral in tožaril vedno. Znal pa si je pridobiti zaupanje svojega gospoda, a pri tem ga je grdo izkoriščal. Skrbel je bolj za svoj žep

kot za premoženje gospodarjevo. V nekaj letih je postal premožen mož. Pustil je službo z izgovorom, da je bolan ter šel v pokoj.

Preteklo je dve leti potem. Na koncu vasi, prav ob cesti je stala lepa, novozidana hiša. V pritličju je bila dobro založena prodajalna. V prvem nadstropju so bile lepo opremljene sobe. Za hišo se je razprostiral na eni strani vrt, na drugi strani pa hlevi in druga gospodarska poslopja. Daleč na okoli je bilo znano, da je hiša last nekdanjega oskrbnika. Sezidal jo je popolno po željah svoje žene. Gospa Vukelič je bila vkljub svojim štiridesetim letom še jako lepa žena. Le žal, da se je pod lepo zunanostjo skrivalo hudobno srce. Prevzetna, ohola in trdosrčna je bila že prej kot oskrbnica, toda sedaj kot posestnica postala je še bolj. Svoja otroka dva sina, je vzgojila zelo slabo. Štirinajst in šestnajst let stara dečka, sta bila že polna hudobij. Nes pametna mati ju je še vedno branila pred očetovo strogostjo. Že v domači šoli sta se učila slabo, a v mestnih šolah sta izdelovala tem slab e.

II.

Bil je lep poleten večer. Nebrojno zvezdic je migljalo na širnem, nebesnem oboku. Lahna sapica je pihljala, drevje je tajinstveno šumelo, kot da opravlja večerno molitev. V bližnjem gozdu se je oglašal slavec. Ljudje so se spravljali k počitku. Kmalu je bilo vse tiho in mirno po vasi.

Iz majhne hiše je stopila žena ter se napotila proti Vukeličevemu vrtu. Znano ji je bilo, da navadno vsak večer sedi gospa v mali ulici. Tudi nocoj se ni motila. Prišedši tja jo je boječé pozdravila:

»Dober večer, gospa! Oprostite, ker vas motim v tako pozni uri!«

»Ti si, Marijana? Zelo čudno se mi zdi, da me obiščeš tako pozno in to celo, ker se sicer ogiblješ naše hiše.

»Znano vam je, kakšna nesreča nas je zadela pretečeni teden. Kako sem že jokala! Moj mož je popolno obupan. Kaj mi je storiti?«

»Glej, Marijana, jaz te sicer obžalujem, toda te nesreče si kriva sama. Zakaj si pustila, da se je pasla krava na mladi detelji? Pač vé vsakdo, da je to škodljivo živini.«

»Vse se je zgodilo po nesreči. Sicer pa nas obiskuje nesreča za nesrečo. Spomladi — spominjate se gotovo — poginili so mi trije prešiči in sedaj krava. Poleg tega je naša hiša že tako zadolžena. Tistih dolgov, ki jih je moj mož prevzel po očetu, se ne moremo znebiti. Trudimo se od zore do mraka, toda vse je zastonj. Zdi se mi, da naše delo nima blagoslova. Toda sedaj

pa, gospa, naj povem ob kratkem, kaj me je privedlo nocoj k vam. Jutri je v mestu semenj. Ker nikakor ne moremo biti brez krave, a denarja nimamo dovolj za drugo, prosim vas, posodite mi 100 kron. Ob letu vam vrnem z obrestmi vred. Bodite usmiljeni, gospa, storite mi to dobroto in Bog vam bo plačal. Prišla bi bila že po dnevu k vam, a vedela sem, da nimate časa.«

Nekoliko časa se je sicer branila Vukelička, a slednjič se je dala preprostiti. Še tisti večer je dala Marijani 100 kron. Naredili sta dolžno pismo, da vrne Marijana ob letu posojen denar in 6 kron obresti.

Hvalila sta mož in žena Boga, da je omečil, srce sicer tako trde gospe.

III.

Po tem dogodku je preteklo skoraj pol drugo leto. Marijana je vrnila Vukelički denar in sicer v treh obrokih. Poštena kot zlato ni zahtevala od Vukeličke pobotnice. Neko nedeljo popoldan, ko je šla Marijana od večernic, poklicala jo je Vukelička v hišo. Marijana se je temu čudila, a kmalu je zvedela vzrok. Vukelička jo je tirjala, naj ji vrne posojen denar, češ, da čaka že dalj kot eno leto. Preplašena Marijana ni verovala lastnim ušesom. Misleč, da se Vukelička moti ali pa norčuje, ji je rekla:

»Gospa, vi se motite! Ali ste pozabili, da sem vam denar vrnila z obrestmi vred? Res je sicer, da sem vam splečala v obrokih, toda tega vendar niste mogli pozabiti.«

»Ne jaz, temveč ti se motiš! Pokaži mi vendar pobotnico, glej, jaz ti vedno lahko pokažem dolžno pismo, ki sve ga napravili tisti večer.«

Sedaj še le se je spomnila Marijana, da takrat ni zahtevala pobotnice. Z grozo in strahom je sprevidela, da ako je Vukelička res tako hudobna, mogla bode plačati še edenkrat. Hotela jo je toraj preprostiti in pregovoriti.

»Moj Bog, gospa, ali ste res tako hudobni! Ne obtežite si duše s tem vnebovpijočim grehom. Res je sicer, da v svoji poštenosti in priprostosti nisem zahtevala pobotnice, a da sem vam vrnila denar, veste dobro.«

»V štirinajstih dneh mi moraš plačati dolžni znesek, sicer sem te prisiljena tožiti.« S temi besedami je odslovila trdosrčna ženska, ubogo Marijano.

Vukelička je res tožila Marijano radi posojenega denarja. Vse zatrjevanje Marijanino, da ji ni ničesar več dolžna, je bilo zaman, ker tega dokazati ni mogla, medtem, ko je Vukelička imela dolžno pismo. Ljudje so se zelo zanimali za to

pravdo. Nihče razun Marijaninega moža ni vedel o tem posojilu, Marijana je mogla plačati dolg še enkrat, pa tudi vse stroške. Stopivši k Vukelički je rekla:

»Pomnite me, gospa, Bog je pravičen in kaznoval vas bode za to grozno pregreho!

Dasi sta se Marijana in njen mož trudila noč in dan, vendar si že prej nista mogla pomagati. Sedaj pa ju je to potrlo do cela. Prodala sta posestvo ter odšla z desetletnim sinom v daljno Ameriko.

Po teh dogodkih je preteklo več kot 10 let. Mnogo se je spremenilo v tem času. Pri Vukeliču je šlo vse rakovo pot. Sinova sta zapravljala, žena prav tako. Mož se je sicer še nekoliko trudil, a videč, da vse nič ne pomaga, udal se je pijači. Vsled jeze, žalosti in pijače je moral v prezgodnji grob. Sedaj je bilo še veliko slabše. Nekega dne so zaprli in zapечатili prodajalno. Prodana je bila hiša in vse posestvo. Vukelički ni ostalo drugega, kakor nekaj stare obleke in nekoliko slabega pohištva. Na stara leta je mogla iti iz hiše, v kateri je toliko časa gospodovala. Ni se vedela kam obrniti. Po dolgih prošnjah se je slednjič usmilil neki kmet v sosedni vasi. Vzel jo je v svojo hišo ter ji dal majhno sobico, od katere mu je plačevala nekaj desetih mesečno. Grof, pri kojem je bil njen mož kot oskrbnik, je tudi umrl. Njegov sin ji je iz usmiljenja dajal majhno denarno podporo. Tako je živela skromno in ubogo. Navajeni dobremu, bilo ji je tem hujše. Sinova sta se potikala po mestih iz službe v službo. Za njo se ni zmenil nihče. —

Bližala se je Velika noč. Leta in leta že ni opravila Vukelička velikonočne spovedi. Gospodinja, dobra, pobožna žena, ji je rekla odločno, ako hoče biti še pod njeno streho, da mora opraviti svojo dolžnost. Res je bila šla tisto leto k spovedi. Predruga ilita se ni. Vse njene nesreče so bili krivi drugi. Čestokrat je hudo preklinjala. Nekako v jeseni pa je močno zbolela. Prevideli so jo in vsaki dan pričakovali smrti. Toda okrevala je zopet. Spomladi je že sedela pred hišo in si grela onemogle ude.

Ravno tisto spomlad pa je prišla Marijana z možem in sinom iz Amerike. Imeli so srečo. Prislужili so si lep denar. Prišedši domov, začeli so takoj zidati hišo. Ljudje so bili že davno pozabili na tisto tožbo. Ne tako Marijana. Odpustila pa je v srcu Vukelički krivico, ki jo ji je ta nekdanja storila. Ko pa je Vukelička zvedela, da je prišla Marijana iz Amerike, postala je še bolj nemirna. —

Bilo je v petek pred angelsko nedeljo. Vukelička je bila celi dan tako nekako vesela, in ču-

tila se je tako zdravo, da se je čudila sama sebi.

Proti večeru, ko je prišla gospodinja iz polja, stopila je nenadoma k nji rekši:

»Oh, mati, bodite tako dobri, prosim vas, pojdite k Marijani ter ji recite, naj pride takoj sem k meni!«

Gospodinja se je branila in izgovarjala, češ, da je predaleč v oddaljeno vas, da nima časa, da naj počaka do nedelje, ker sedaj tudi Marijana gotovo nima časa. A ona jo je prosila tako dolgo, da je slednjič vendarle šla.

Marijana je prišla takoj. Zaprli sta se v sobico ter dolgo časa govorili. Ko je Marijana odšla, rekla je Vukelički gospodinji:

»Hvala Bogu, da sem se spravila z Marijano, sedaj pa rada takoj umrjem!«

Družina, prišedši iz polja, je večerjala. Tudi Vukelička, je v svoji sobici pila kavo. Slučajno je gospodinja pogledala v sobo. Videla je, da sloni Vukelička nezavestna na mizi. Hitro so jo položili na postelj. Kmalu je onemogla starka izdahnila svojo dušo.

Drugo jutro zgodaj je prihitela Marijana. Poklekivši pred mrtvaški oder je bridko jokala. »Odpusti ji, o Bog, tako, kakor ji tudi jaz odpuščam! Grešila je, a se tudi pokorila, usmili se njene duše!« Tako je molila blaga žena za tisto, ki ji je storila toliko krivico.

Na grobu Vukeličkinemu stoji priprost, a lep križ. Postavila ga je — Marijana, ki sedaj kot udova mirno živi pri svojem premožnem sinu.

Gospodarski nasveti.

(A. T. in Zdolski.)

Za Istrsko prihodnjo sadno trgovino bode zgodnje namizno grozdje jako velikega pomena, da skorj največjega V našem podnebjju zamore se namreč prineesti zrelo grozdje na trg že ob času, ko se po drugih vinogradnih deželah grozdje komaj čisti. Tako grozdje se v severnih krajih jako drago prola. Da postane pa naše primorsko zgodnje grozdje večjega trgovskega pomena po rebno je: 1. da se ga v *veliki meri* prideluje, mora ga biti vsaj za tri vagone na dan za odposlati 2. da je grozdje posebno *prave kakovosti* n ima take lastnosti, kakoršnih se zahteva o namiznega grozdja. V trgovini moramo imeti v like množine blaga, če hočemo da se nam trgovina izplača in to velja tudi o zgodnjem grozdju. Kakor sem že rekel, če hočemo zgodnje grozdje lažje prodat, potrebno je pred vsem, da se ga lotimo v veliki meri pridelovati. Cele vinograde ali vsaj cele pašne (o celke vinograda) bi mo ali zasaditi s pravimi trtnimi vrstami, ki so dobre za namizno grozdje. Če je

le kaj kupčije, izplača se bolj prodaja grozdja, nego naprava vina iz njega. Pri tem si prihranimo trud, ki ga bi imeli s kletarjenjem. Tudi denar je takoj v rokah. Dostikrat se obranimo toče in drugih ujm s zgodnjo trgatvijo. — Napredni vinogradniki, premislite vse to dobro in začnite zasajati vinograde *nalašč za pridelovanje zgodnjega grozdja!* Za tak nasad odberite najboljše lege, ki ležijo *proti solncu* in so zavarovane pred vetrovi.

Od dragocenega namiznega grozdja se zahteva: 1. da je *zgodnje*, 2. da je *lepo*, da je *finega in dobrega okusa*, 4. da je *trda lupina* jagod da se grozdje lažje in brez škode prevaža. To ni še vse. Dotična vrsta trt mora poleg teh lastnosti tudi bogato roditi. Kaj pomaga, če je grozdje lepo okusno itd., če ga je le malo.

Vsem zahtevam finega namiznega grozdja ustreza pa trta, kateri pravimo **španjol** ali **žlahtnina**. Španjol je zgoden, dozori koj za avguštno. Njegovo grozdje, bodisi rumeno, posebno pa rubeče, je krasno, finega, ne presladkega okusa in jagode so trde Hrusljati španjol hrusta v ustih, kakor trdi moškat. Španjlova trta je tudi jako rodov. tna.

Španjol je prišel prvotno iz španske dežele. Razširil se je posebno na francoskem z imenom *chassellas* (šasla). Na francoskem je to grozdje najfinejše in se razpošilja v daljne kraje z imenom „francosko grozdje.“

Pozneje se je razširil španjol iz francoskega tudi po Nemškem z imenom „Gutedel.“ V mnogih krajih napravljajo vino samo iz njega. Španjola imamo več vrst, katerim pravimo: 1. rumeni *navadni* španjol 2. rumeni *hrusljati*, 3. *rumeni moškati* španjol, 4. rumeni španjol z razrezanimi listi (*peteršilka*), 5. rumeni *dijamantni* španjol s popolnoma prozornimi jagodami. 6. *navadni rudeči* španjol, 7. *pariški rudeči* španjol, kateremu porudeče jagode kmalu po cvetju. 8. *rudeči moškati* španjol. Najbolj priporočljive so vrste pod št. 2, 3, 5, 7 in 8. Te sorte naj bi naši vinogradniki cepili (požlahtnili). S cepiči ustreže lahko grof Latour v Rušicu pri Korminu. Španjol poganja bolj rano, zato naj se ga prej obreže in poveže, kakor druge trtne vrste. Izgoji se ga lahko na visoko (latnik), ali pa nizko. Reže se ga na dolgo in tudi na palce (čepe.) Pravdobro uspeva v špallirjih ob solnčnih zidih.

Prišla je ljuba in zaželjena pomlad, v kateri je oživela vsa narava. Kako je vse živo po naših gorcah, kjer se prideluje žlahtna vinska trta. Pa Bogu bodi potoženo, da pri reznji, ki je najvažnejše opravilo v tem času, naši vinorejci mnogo grešijo, posebno pri ameriškanskih nasadih, kakor se je pisec teh vrstic sam prepričal po nekaterih

krajih na spodnjem Štajerskem Videl in opazoval sem mnogo nepravilne reznje, kar me v srce boli in ni čuda potem, da novi ameriškanski trs ne uspeva po vinorejčevi želji.

Nekateri nevesčaki (a žalibog takih je mnogo) režejo silno neokretno in nerodno tako, da trs popolnoma podivja in ga nevedo pravilno odgojevati za rodovitnost. Režejo namreč tako-le: najbolj pri vrhu režejo reznike, pod reznikom čep in še le pod čepom včasih napnec (locen ali šparon) pa se to vzamejo iz enoletnega lesa, ki ima malo rodovitnosti v sebi. To je nepravilna rez, s katero se trs uničuje. Varujte se takih in enakih rezačev, ki trikrat več škodujejo, kakor pa hasnijo. Pozor vinorejci! Podam vam tukaj, kot vinorejec kratko navodilo, kako da trs lahko odgojete na pravilno rast in rodovitnost. Čas reznje je ta, prej ko je obrezano, boljše je. Mesece sušec je najboljši mesec za to delo. Na rodovitnost se reže na dveletnem lesu, ne na m ajšem, kar naši vinorejci kaj radi delajo. Po 1 do 3 očes se reže na čep in to je najbolj spodna rozga, ki je pripravna za pomlajenje, druga srednja za reznik na 3 do 4 oči in najvišja pa za locen ali šparon, če je les pravilno odgojen in močan zato, drugače se pa le reže na čepe in reznike. Po tem načinu je najpravilnejša rez. Kar se pa tiče reznje v drugem letu posajenja na suho cepljenem trsu je ta, da se reže le samo na dve oči, vse rosne korenice naj se odstranijo. To naj se tudi zgodi na zeleno cepljenem le-u drugo leto po grobanju; v tretjem letu pa na reznik 3 do 4 oči. Na trsu, ki je na močni podlagi in ima več mladik, lahko reže mo že po en čep in reznik. Seveda se vzamejo nižje mladike za take reznike, ki so rodov. itne, toraj na lanskem lesu. — Toliko za danes o reznji in kar še je več, se lahko skrbni viničar sam pouči iz knjige „Viničarjev kažipot“, ki jo je spisal marljivi štajerski potovalni učitelj Ivan Belé. Prav toplo jo priporočam vsem skrbnim vinorejcem, naj si jo omislijo in po njej ravnajo. Dobijo jo pri gosp. Dragotinu Hribarju v Celju za 65 vinarjev s p štirino vred. Dragi vinorejci, držite se tega kratkega navodila, gotovo vam ne bo žal in Bog vam bo blagoslovil vaš trud

Slovenci in Slovenke!

Spomnite se družbe sv. Cirila in Metoda

P o p u s t u .

(Števo E....)

Polnoč naznanja zvona glas
na pustni torek nam ;
izgine radost, dihne mir,
vse tiho tu in tam. —

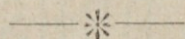
Predpust res letošnji ni dal
zabave pristne vsem ;
a mnogi, ki se veselil,
vzdihuje zdaj po njem. —

A danes zvon iz temnih lin
grozeče je zapel : —
proč zdaj predpustne burke vse,
prah boste in pepel !

In v resne misli utopljen,
ustavil sem se jaz ;
zamislil tožen sem se bil
v življenja — kratek čas. —

Predpustne dni, mladostni čas
razlike mnogo ni —
mladost norost, predpust norost
to eno se mi zdi. — —

Za pustom nič se ne solzim,
ob letu pride spet ;
solzim se pa za dvajset — oh,
minulih mladih let. — —

N A Š Z V O N

Povirski zvon, povirski zvon!
premilo tvoj odmeva bron.
Čez hrib, dolino in prelaz,
tvoj glas brni v deveto vas.

Ko zjutraj zora rumení,
opoldne solnčece žari,
zvečer ob lučkah... čez Povir :
lepo zvoníš nam ljubi mir.

Ti vzvišen, velik pevec naš,
brneti lepo pesem znaš.
V slovesni dan, najprvo sam,
svoj narod kličeš v božji hram.

Sto blagih misli nam vzbudiš,
sto zlatih upov poživiš,
da dvigne duh se -- blažen ves,
do strmih, pisanih*) nebes.

Le zvoni, zvoni, zvon glasan,
v tolažbo srčno glas odbran.
Premilo pevaj pod gorò,
goro Povirsko, zelenó.

J. V. Povirski,

Narodno blágo.

(Nabral Števo E.)

*Kakor boš me ti pozdravil,
tako jaz ti bom odzdravil,*

*Če sam si mehko boš postlal,
lepo na mehkem bodeš spal.*

*Od starih dobro se wimo,
a starih slabo opustimo.*

*Kakor godi goljuf,
tako jim drugi pišejo.*

*Na več zaleže tisto nam,
kar človek si prisluži sam.*

*Denar, ki ti si ga priženil,
ne bo po skrinji dolgo zvenil.*

*Človek, ptica, volk in miš,
vsak do nosi tu svoj križ.*

*Če deco slabo si učil,
še dosti žalosti boš užil.*

*Kaj tu tajiš pregreho svojo?
Svet sam spoznal bo krivdo tvojo.*

*Krotiti kdor se sam ne zna
kako krotil bo drugega?*

*Kdor enkrat me je goljufal,
ne bom nič več z njim kupčeval.*

*Obljubi vedno samo to,
kar storil boš potem lahko.*

*) Ozri se mehko srčece v jasnej noči na nebo, posuto z bisernimi zvezdami in — to ti je čarovit pisan prizor.

Kaj pravi politika ?

Avstrija Ogrska Državni zbor je razpravljal o trgovinskih in carinskih pogodbah z Nemčijo Italije, Belgijo in Rusijo. Dosedanje pogoje so potekle s 1 sušcem. Zlasti za naše vinorodne kraje je važno, da je v pogodbi z Italijo odpadla zloglasna vinska klavzula, ki je oškodovala najbolj občutno Dalmacijo in Istro. Carina se zviša italijanskim vinom od 7-62 K, na 60 K. Ker pa je Avstrija kot protiuslugo dovolila Italiji prost uvoz južnega sadja, so s to pogodbo nezadovoljni zlasti Dalmatinci, ki bodo zopet oškodovani. Našemu lesu pa je dovoljen prost uvoz v Italijo. Te pogodbe je moral Ogrska vlada uveljaviti s posebno cesarsko naredbo, ker je parlament razpuščen. — Vlada je predložila tako pričakovano volilno reformo. Po vladnem načrtu se zviša število poslancev. Mi Slovenci bi d. bili 8 poslancev več. Ta reforma pa ni zadovoljila popolnoma nobenega zlasli so čudno razdeljeni nekateri volilni okraji. Glede števila poslancev smo mi Slovenci oškodovani v Istri, na Koroškem in Štajerskem. Dolžnost vseh slovanskih poslancev je, da se moško potegnejo zato, da se odpravi ta krivica. Ta teden zbornica ni imela sej, hoteli so dati poslancem časa za študiranje reforme. Sedaj pa se je oglasilo že čez 100 govornikov k razpravi o volilni reformi. — Umrl je v Trstu državni poslanec de Combi; pristaš liberalne stranke — Dne 12. t. m. se prično volitve za trž. mestni svet oziroma deželni zbor. Dosedaj ni še postavila nobena stranka v mestu svojih kandidatov. Boj bo hud. Kakšen bo izid se ne more reči, ker bodo postavile popolnoma nove stranke svoje kandidate. Po okolici se vrše pridno shodi. Postavljeni so tudi že nekateri kandidati. Želimo iz srca, da zmaga v vsej okolici lista slovenskih kandidatov. — **Ogrske homatije.** Imenovan je bil za mesto Budimpešto kot kraljevi komisar Rudnay, on ima neomejeno oblast, da izvršuje vse posle budimpeštanskega municipija. Vlada je oostro nastopila proti časopisju. Odpravila je tudi prosto kolportajo (t. j. prodajanje listov po ulicah.) — Koalicija je naslovlila na narod manifest, v katerem pozivlja na odpor zoper ne akonitosti vlade in na borbo za varstvo ustave. Koalicija se je začela rušiti. Izstopil je namreč iz nje baron Banffy. Kot vzrok navaja okolnost, da koalicija ni vsprejela v svoj program splošne in jednake volilne reforme ter da dela za personalno unijo, kar je proti nagodbi iz leta 1867 in kar se ne more zgoditi brez nevarnosti za evropski mir. — Ogrsko ministerstvo se bo preosnovalo. D. bilo bo menda bolj uradniško barvo, kar bolj odgovarja današnjim odno-

šajem. — Te dni so bili veliki nemiri v Debrečinu, ko je došel tja novi kraljevi komisar.

Drugi kraji. Ruski car je izdal ukaz s katerim ukazuje volitve v državno duma. Volitve bodo končane v vsej državi do 2. maja. Kmalu nato bo дума sklicana k zasedanju. — Poročnik Schmidl, ki je bil vodja ustaških mornarjev, je bil obsojen na smrt. — Francoski uradniki imajo kaj težko delo pri napravljanju inventarja cerkvenega premoženja. Povsod se jim ljudstvo ustavlja. Prišlo je v nekaterih krajih do resnih spopadov. Znabiti bodo sedaj francoski katoličani spoznali, kakšnim ljudem so poverili vlado in se jih bodo otrsli. — Angleški kralj je bil par dni v Parizu. Temu pripisujejo velikovažnost, zlasti z ozirom na nejasni položaj konference v Alžezirasu. Tu še sedaj ni prišlo do sporazumljenja med Francosko in Nemško. Splošno se govori, da bo konferenca brezvspešna, kar Francozi več ne morejo odnehati, ošabni Nemci pa nočejo nič odnehati. Ali bo zadržala v Evropi grozna vojska? Bog varuj!

K o l e d a r č e k.

Marec

11. II. **postna nedelja**: (Evangelij: Jezus se na gori izpremeni.) Heraklij, muč., Cozim, muč. — 12. **ponedeljek**. Gregor I. p. p.; Teofanez, op. — 13. **torek**. Rozina, vd.; Evfrazija, dev.; Ansov, sp. — 14. **sreda**, Matilda, kraljica; Pavlina. — 15. **četrtak**. Longin, muč.; Klemen Hofbauer, sp. — 16. **petek**. *Spomin oblačila N. G. J. Kr.* Hilarij in Facijan, muč.; Heribet, škof. — 17. **Sobota**. Patricij, škof; Jedert, dev. — *Danes je zadnji krajec ob 12 uri 55' popoldne. Mislim, da bo lepo vreme.* — 18. **III. postna nedelja**. (Evangelij: Jezus izžene hudiča iz mutca.) Ciril Jeruz. škof; Edvard, kralj. — 19. **ponedeljek** **Jožef ženin D. M.** — 20. **torek**. Feliks in tov., muč.; Evgenij, muč. — 21. **sredpostna sreda**. Benedikt, opat; Serapijon, muč. — 22. **četrtak**. Benvenut, škof; Razil, muč. — 23. **petek**. *Pet ran N. G. J. Kr.* Viktrijan muč.; Miklavž, — 24. **sobota**. Gabrijel, nadangel; Epignej, muč.

NAŠA DRUŠTVA.

Izkaz doneskov za Marijina dom nabranih od 21. 1. do 24. 2. 1906.

Ana Butinar 66-80, Antonija Pondelak 14-50, Jožefa Katern 43-28, Elizabeta Jug 62 -, Ana Dobnik 23—, Ivana Štokelj 27-40, Ivana Gajeta 40—, Ivana Makuc 22-40, Frančišek Kosec 148-60 Frančišek Gustin 147-50, Ivana Stefančič 15 —, Terezija Zlobec 44-40, Ana Butinar v drugič 684-98. — **Ustanovniki po 20 Kr.**: Ana Butinar, Tereza Zlobec, Marija Uršič, Terezija Uršič, Antonija Gvardijančič, Fani Hrabošek, Marija Vizin, Ana Perhavec, Lucija Fratnik Ivana Vekjet, Marija Jug 25 Kr. Ursula Gombač. **Redni udje po 2 Kr.**: M. Kalister 4, Katerina Vacko 5, Ana Valentinčič

Marija Sošič, Anica Lenard, Marija Žitnik, Karola St. govec, Ivana Zeležnik 10 Kr., Antonija Mamič, Marija Cvelbar 3 Kr., Frančiška Furlan, Antonija Furlan, N. N. 4 Kr., Fani Mercon 5 Kr., Milka Lovšin 5 Kr., Katarina Čušin Jožefa Rudež, Terezija Drobne 5 Kr., Marija Rehar, Karola Čelikar, Helena Medvešek 4 Kr., Marija Mlekuš 5 Kr., Ana Mlekuš 5 Kr., Antonija Legiša, Marija Okoren, Marija Zeju, Ivana Runtič, Marija Duic, Neža Valentin 5 Kr., Antonija Vovk, Antonija Zurlin, Magdalena Sturm 5 Kr., Marija Egardner, Nežika Reven 3 Kr. **Podporniki po 1 Kr.:** Jožefa Kočvar, Helena Stobec, Marija Vatovec, Ana Babič, Margari'a N., **Darovali:** N. N. 100 K. E. D. 22 K., Antonija Pondelač 5 Kr., Ana Kavčič 5 K., Terezija Klanfarer 3 K., Marija Ivanc 3 K., Narodnjakinja 3.20 K. Marijini otroci 1.60 K. Marija Jež 2.50 K., Terezija Cech 2 K., Jožefa Kolar 2 K., Terezija Frank 2 K., P. Sander 2. K. Ivana Geržel 1 K. Frančiška Pfefer 1 K., Neimenovan 7.20 K. Basevi 4 K., Več oseb 5.60 K., Morpurgo 1 K., Jožefa Boneš 1 K., Katarina N. 11 K. — **po eno Kr no:** N. N. Vekoslav Rencelj, Ivana Kofou, Lucija Giacomelli, N. N. Marija Kavčič Marija Meline, Alojzija Stoka, Avgusta Gliha, Ana Finstetwald, Marija Pavlovič, Koen N. Jožef Pečenko, N. N. Ana Segolin Ana Hulka, Marija Šlagar, Ivana N., Jožefa Medvešek, N. N. 50 vin., Peter Boteri 20 vin., Niklitschek 40 vin., Adele 40 vin., Marija Gergič 20 vin., N. Moro 60 vin., Frančiška N. 20 vin., N. N. 8 vin., Ana Kapelote 20 vin., A. Z. 20 vin., H. L. 20 vin., A. N. 20 vin., Ana Margon 40 vin., Angela Hrovat 1 K.

Franček Gustin,

blagajnik

Via S. Lazzaro št. 22 IV.

Slovenska moška Marijina družba v Trstu

Ker je č. g. Andrej Furlan bil premeščen v sv. Križ pri Trstu je njegov naslednik č. g. Tul, kooperator pri Sv. Antonu Novem v Trstu sprejel vodstvo moške Marijine družbe. —

Dne 27. 2. t. l. na pustni torek je imela družba v armenski cerkvi uró češčenja. Navzočih je bilo okolo 100 udov. Preč. g. kanonik, Kosce je imel primeren nagovor za kar so mu udje zelo hvaležni. Pevci bratovščine sv. Cirila in Metoda so slavnost povečali stem, da so prav lepo peli.

Dne 11. 3. bode ob 7 uri zvečer v kapeli Marijinega obiskovanja pri Sv. Antonu Novem mesečni shod, na katerem se določi tudi dan skupnega velikonočnega obhajila.

Slovenska ženska Marijina družba v Trstu

bo imela svoj prihodnji mesečni shod dne 25. t. m.

Rojanska Marijina družba

bo imela prihodnji shod dne 19. t. m. ob 4. pop. in sicer v dvorani Marijinega doma.

Za Rojanski Marijin dom

so dobri Rojančani že v malo dneh veliko darovali. Pristrčno zahvalo izreka vsem blagim dobrotnikom in dobrotnicam **Vodstvo.**

Slovenska župnijska knjižnica v Trstu,

(pri Sv. Antonu Novem) se takoj odpre, čim se uredi dotični prostori

Sveta opravila v Trstu

v postu leta 1906.

Presveto Rešnje Telo bo slovesno izpostavljeno:

1. V župni cerkvi *sv. Antona nov.* 10. 11. 12. 13. 14. marca od 10. dopoldne do 7. pop.
2. V cerkvi *čč. oo. kapucinov* 15. 16. 17. 18. 19. marca od 10. dop. do 7. pop.
3. V župni cerkvi *Marije Pomočnice* (stari sv. Anton) 20. 21. 22. 23. 24. marca od 10. dop. do 7. popoldne.
4. V župni cerkvi *Sv. Marije Velike (Jezuisti)* 25. 26. 27. 28. 29. marca od 10. dop. do 7. popoldne.
5. V cerkvi *sv. Rožnega venca* (pri sv. Petru) 30. 31. marca 1. 2. aprila od 9. dopoldne do 7. popoldne.
6. V župni cerkvi *sv. Vincenca Pavlanskega* 3. 4. 5. 6. aprila od 9. dop. do 7. popoldne.
7. V baziliki *sv. Justa m.* 7. aprila od 9. dop. do 7. pop. in štiri naslednje dni, kakor bo objavljeno v sporedu svetih opravil v Velikem tednu.

V štiridesetdanskem postu bo v dneh izpostavljenja presv. R. Telesa pred blagoslovom zvečer v vsaki cerkvi primerna pridiga.

Pobožnost sv. Križevega pota

(v štiridesetdanskem postu).

1. V župni cerkvi *Marije Pomočnice* (stari sv. Anton) **vsako nedeljo** ob 4. uri pop.
2. V župni cerkvi *sv. Jakoba* **vsako nedeljo** ob 3¹/₂ pop.

Slovenske pridige v postu.

1. V župni cerkvi *sv. Antona novega* **vsako nedeljo** in **praznik** ob 3.30 popoldne in **vsaki petek** zjutraj ob 5¹/₂ po sv. maši z napevi.
2. V župni cerkvi *sv. Jakoba* **vsako nedeljo** in **praznik** ob 3. pop.

Dodajemo še navadni vsposed slovenskih pridig v Trstu (razven onih mesečnih moške in ženske Marijine družbe. Te se vsaki krat posebej objavljajo):

Red slovenskih pridig v Trstu:

1. Pri Sv. Antonu Novem v Trstu. Zjutraj ob 6 $\frac{1}{2}$ prve nedelje v maju do zadnje v septembru. Ob 6 $\frac{1}{2}$ od prve nedelje v oktobru do zadnje nedelje v aprilu

Popoldne ob 3 od prve nedelje oktobra do prve nedelje v postu — ob 3 $\frac{1}{2}$ od prve nedelje v postu do praznika

sv. Antona (13 junija) — ob 4 po prazniku sv. Antona (1 junija) do konca avgusta.

2. Pri Starem Sv. Antonu vsako nedeljo in praznik ob 6 $\frac{1}{2}$ zjutraj pred mašo s slov. napevi, in vsako nedeljo in praznik popoldne ob 3 $\frac{1}{2}$ pred slov. blagoslovom.

3. Pri Sv. Jakobu vsako nedeljo in praznik s sv. mašo s slovenskimi napevi ob 9. uri zjutraj, vsako nedeljo in praznik popoldne ob 3. pred slov. blagoslovom.

4. Pri Sv. Vincencu vsako nedeljo in praznik ob 7 $\frac{1}{2}$ zjutraj pred mašo s slov. napevi, vsako nedeljo in praznik ob 2 $\frac{1}{2}$ (3) popoldne pred slov. blagoslovom.

Krščansko vzgojena zamorska deklica.

* * * N O V I C E * * *

Pastirski list našega prevzvišenega g. škofa razpravlja o velevažnem vprašanju: poučevanje krščanskega nauka. Česar kdo ne pozna, po tem tudi ne hrepeni, tega se ne oklepa, potem ne vravna svojega življenja. Od tod verska mlačnost, ker ljudje ne poznajo verskih resnic. Da se torej zlo uniči v korenini, treba učiti krščanski verouk. Učiti ga je treba v cerkvi, doma in v šoli. Posebno lepo je, kar pravi p. stirski list o delovanju krščanske matere. Gorje nam, če bi v sedanjih resnih časih zanemarili poučiti se v krščanskih resnicah in gojiti v nas katoliško zavest. Slovenci, nikar ne tratite preveč časa v narodnih, večkrat prav malenkostnih prepirih, do im nam v velikih, resnih zadevah že skoro gorí nad glavo. Prav sedaj pri podpisovanju protestnih pol se je po naših krajih dovolj jasno videlo, kako zelo nam primanjkuje organiziranega katoliško-zavednega ljudstva. [Letos je pastirskim listom (za Trst in okolico) dodan tudi vspeled svetih opravil v Trstu za postni čas, kakor prinašamo na drugem mestu.]

† Josip Sirk. Dne 23. febr. je nagloma preminil trgovec gosp. Josip Sirk. Pokojnik je večkrat sodeloval pri upravah naših društev v Trstu N. v. m. p !

Posvečenje in ob enem ustoličenje novega goriškega knezoadškofa dr. a Sedeja bo, kakor poročajo iz Gorice, na praznik Marijinega oznanenja, dne 25. marca.

Smrtna kosa. — V sobot 24 febr. je umrl v Konjicah v 85. letu svoje dobe oče lavantinskega knezoškofa monsgr. dr. Napotnika, g. Jurij Napotnik.

Župniški izpit so napravili véera j dne 8. 3. 1906 ti le čč. gg. Ivan Janossevich, koop. pri sv. Antonu v Trstu, Hugon Masten, kaplan in katehet v ubožnici v Trstu, Rudolf Valensitz, ravnatelj nove cerkve sv. Vincenca Pavlanskega v Trstu, Josip Vrba, župeupravitelj v Lanišću.

Duhovniki častilei Najsv. zakr. v tržaško koprski škofiji, naj pošiljajo svoje izkaze opravljenih ur češčenja č. g. Andreju Furlan, župeupravitelju v sv. Križu pri Trstu.

Tržaške deželnozborske in občinske volitve. Za tržaški deželni zbor, ki je obenem tudi tržaški občinski svet, so razpisali volitve. Četrtni mestni volilni razred voli 12. in 13. marca od 8. zjutraj do 4. popoldne, III mestni volilni razred, voli 15. in 16. marca ob urah ki so določene za IV. razred, II. mestni volilni razred voli 20. marca od

10. dopoldne do 2. popoldne. V vsakem volivnem razreda volijo 12 kandidatov. Volitve v šestih okoličanskih volivnih razredih so razpisane na 22. marca od 8. do 12. dopoldne. Vsak okoličanski okraj voli po enega poslanca. Število volivcev se je od zadnjih volitev l. 1903 pomnožilo v štirih mestnih volivnih okrajih od 6600 na 7200 volivcev; I volilni razred je imel l. 1903. 505, zdaj ima 461; drugi volilni razred je imel 387, zdaj ima 372; tretji volilni razred je imel 3078, zdaj ima 3973 in in IV volilni razred je imel 2621, zdaj pa ima 2400 volilcev.

Premeščenje Lloydove uprave na Dunaj. — Premeščenje Lloydove uprave iz Trsta na Dunaj je torej že g. tova stvar. O tem so se prepričali člani rovinjske in tržaške trgovske zbornice, ki so bili na Dunaju pri ministru za trgovino.

Čast taki občini! Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v prid je sklenilo županstvo v Dekanih v Istri kolekovati vse svoje uradne listine z našim narodnim kolekom. Ob enem nam je vročilo 50 kron podpore. To je druga srenja, ki uvaža ime narodnega koleka za nas. Prva je bila občina Partinje pri Mariboru. Odločili smo se, da vsako naslednico v tem narodnem poslanju pr občino njej v čast in narodu v prospeh. Živeh občini Partinje pri Mariboru in Dekani v Istri.

Vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani se podraže vsled nove pogodbe in ker je sploh v ceni poskočilo blago te vrste. Do sedaj je bila cena originalnemu zavoju = 500 zavitkov „Normal“ 48 K. Od 1. aprila 1906 naprej pa bode cena isti množini 54 K. „Flemming“ imajo po novi pogodbi isto ceno kakor „Normal“. Zato opozarjamo vse častite konsumente, trgovce in prodajalce na ugodno priliko da si nabavijo dovoljno zalogo vžigalic še tekom meseca marca 1906. Tvrdba Ivan Perdan v Ljubljani kot založnica družbinih vžigalic se je namreč zavezala, da efektuiru vsa tekom meseca marca jej poslana naročila po dosedanjih nizkih cenah. Vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so najboljše in najcenejše, družba pa je prejela od razprodanih vžigalic do konca 1905. leta znesek 18400 K. Torej domoborci hitite z naročili v očitni svoj prid.

Nagrobni spomeniki. Nekateri slovenski nagrobni spomeniki na tržaškem pokopališču so nam Slovincem več v sramoto nego v čast Slovenščina je včasih tako slaba, da se Bogu usmili, pa

tudi vsebina šestokrat ni krščanska. Predno postavite spomenike, dajte vedar prej besedilo kaki spretni osebi v popravo. Č. gg. duhovniki v mestu in okolici vam bodo šli gotovo radi na roko. Tudi naše uredništvo bo z veseljem spremilo tako delo.

Za danes priobčimo tako primerno nagrobno kitico, ki jo je naše uredništvo preskrbelo starišem pojne Filomena Piščanc v Rojanu, ki je umrla lansko jesen. Glasi se:

Filomena, dihnila je smrt ...
in odkar Te je iz tal bridkosti,
lic cvetnih kot zor mladosti,
odpeljala v raja vrt —
morje solz nam kratke zemske dni
en na drug hud, temni, razdira ...
nima svet za nas več mira —
angelj naš, na svidenje .. !

(Začetne črke vseh osem vrst dajo ime Filomena)

Kdor želi kaj sličnega na grob svojih dragih, naj se obrne do nas. Radi vstreemo.

Na plesišču si je zlomila nogo 53letna Frančiška Drobec, kmetica v Radencih pri Radgoni

Slovenske otroke v slovenske šole. Pretekli teden je izrekel naš presvitli cesar sam nekemu moravskemu poslancu, da spada otrok v narodno šolo: Slovenski otrok v slovensko, nemški v nemško, češki v češko šolo. S tem je presvitli cesar potrdil naš staveke, ki ga vedno kličemo in zahtevamo od slovenskih starišev. Edino v domačem narodnem jeziku se da otroku dobra podlaga za življenje.

Služkinjam v zgleđ. 23. m. m. popoldne, smo sprejmili k zadnjemu počitku služabnico Marijo Furlan, katera je celih 37 let in pol z neutrudljivo požrtvovalnostjo, zvestobo in ljubeznijo, služila kot hišna, pri cenj. ro bini G. tukaj. Pokojnica je vse svoje življenje in prislužek žrtvovala le za blagor in korist svojih sorodnikov; pa kot prava katoličanka, tudi ni pozabila svoje duše. Dala je še v življenju za lepo število sv. maš, koje na bi se po njeni smrti čim prej opravile. Dva dni pred smrtjo je iz lastne želje prejela sv. zakramente za umirajoče ter mirno-udana v božjo voljo izdahnila. — Blage pokojnice lep izgled nam bode še dlgo v spominu! Nje pa bodi zemljica lahka! N. v. m. p!

25 letnica. D e 11. t. m. obhajajo sestre sv. Križa iz hvaleznosti do Boga, svojo 25 letnico, od kar so se naselile v Trst.

Iz Kozjega na Štajerskem. Ako so zapeli zvonovi iz lin kozjanske župne cerkve 16. svečana zjutraj Naznanjali so župljanom, da se je zopet ločila ena duša iz te solzne doline. In res,

umrla je v najepšem cvetu mladosti 26 letna deklica Jožefa Ferlič. Rajna je bila pridna in vzorna deklica, vse jo je rado imelo in spoštovalo, kar je pokazal v nedeljo dne 18. svečana ogromni spreved Spremljale so jo k zadnjemu počitku na pokopališče sv. Eme vse njene sovrstnice belo oblečene z vencami na glavah in na stotine drugega vernega ljudstva Pretresljiv nagrobni govor so imeli č. g. dekan tako, da ni bilo suhega očesa. Tukaj je sklep krasnega govora: Kakor tukaj danes obsevajo solnčni žarki jamo, daj Bog, da tudi nam vsem enkrat zasvetijo žarki božje milosti v nebeški domovini Ti pa rajna Pepca prosi za nas da pridemo enkrat srečno za teboj. — Blago! arni župljani so za razširjanje cerkve darovali mnogo lesa. Daj Bog mnogo dobrotnikov. — Dne 12. svečana se je poročil na Pilštanju kmečki mladenič Anton Klakočer v Ješovcu pri Kozjem s kmečko hčerjo Nežiko Kunst na Ječah. Novemu paru daj Bog srečo in mnogo blagoslova. — Dne 14. in 15. svečana so bile v župni cerkvi molitvene ure pred Najsvetejšim. Udeležbe so bile mnogobrojne. — Dne 27. svečana ob pol 6. uri popoldan se je čutil rahel potrebn sunek

Iz Črnega vrha nad Idrijo. Naše vrlo slov. katol. izobraževalno društvo je priredilo 18. febr. veselico, ki je nudila veliko poštene zabave Tamburanje in petje je zaovoljilo vsakega Burka Zamujeni vlak pa je vzbudila v številnem občinstvu mnogo smeha in priznanja. Naši vrli mladeniči n. može nastopajo res tako pogumno, da je veselje. Le tako naprej! Takrat ste pokazali, da znate veliko drugič pokazite, da znate še več. Pri tej veselici so prvič nastopili tamburaši v novih krasnih čepicah, društveniki pa z novimi za ki. Tudi to mora omeniti, kako pridno so se mladeniči in može vdeleževali vaj. Dasi so nekateri po eno in več oddaljeni od Črnega Vrha, so vendarle redno prihajali k vajam. — V Ameriki je nedavno ubilo Maksa Blažiča, doma iz naš. vasi. Koliko naših ljudi se ponesreči v Ameriki.

Spillmannovih povesti e izšel te dni 5., 6. in 7. zvezek Obsegajo vse hvale vredne mladini primerne povestice: „Ujetnik morskoga roparja“, „Arumugam, sin indijskega kneza“ in „Sultanovi sužnji“. Naroča se v katoliški bukvarni, Ljubljana. Cena posam znega zvezka 40 vin. VII. zvezek stane 60 vin. Pr poročamo posebno knjižnicam.

Družba sv. Mohorja. Poverjenik pri Novem Sv. Antonu v Trstu je naprosil družbino vodstvo, naj mu podaljša rok za upisovanje, ker so bile tu nastopile posebne zavlačilne ovire.

Torej Tržačani, ne zamudite se tedaj takoj upisati v to prokoristno družbo.

Velikonočno sv. obhajilo, ki je zapovedano vsem dorastlim obojega spola, se more prejeti od I. nedelje v postu (4 marca) do praznika sv. Trojice (10. junija).

Moški zbori, uglasbil Fr. Ferjančič, „Katol. Bukvarna“ je preskrbela prav lično in okusno izdajo moških zhorov znanega skladatelja Ferjančiča. Zbirka obsega 9 skladb na 26 straneh velike četvorke. Pesmi bodo prav na hvalo prišle vsem mnogoštevilnim, osobito starejšim in izvežbanejšim moškim zborom. Cena partituri K 2 20.

Pokojni danski kralj Kristijan IX. je zapustil 77 živih potomcev, in sicer 6 otrok, 31 unukov in 40 praunukov

Imenovanje. Veleč. g. Josip Ličan, tajnik knezo-nadškofijskega ordinarijata v Gorici, ki je napravil meseca decembra pret. leta profesorski izpit s prav dobrim vspehom je imenovan hkratu za suplenta specialne dogmatike v goriškem osrednjem semenišču.

Nova iznajdba G. Ig. Volk, urar in zlatar v Ljubljani, Privoz št. 5, piše: Vedno se cuje da tatovi kradejo po cerkvah prodajalnicah itd. Posrečilo se mi je, da sem iznašel aparat, ki se more skriti kjerkoli. Ako se vrata le malo odpro s silo ali ponarejenim ključem, oglasi se aparat v prostoru, s katerim je zvezan, n. pr. v župnišču, pri cerkveniku itd. Kdor si hoče aparat ogledati, naj se oglasi pri iznajditelju.

Iz Črnega vrha nad Idrijo. Dne 28. januarja je imelo slovensko katol. izobraževalno društvo svoj drugi redni občni zbor. Iz prečitanih poročil povzamemo sledeče. Rednih članov je imelo društvo v minolem letu 97. Vseh dohodkov je bilo K 716 07, stroškov pa K 705 99. Društvo je priredilo eno predavanje, dve veselici, en izlet; vdeležilo se je namreč blagoslovljenja društvene zastave vipavske podzveze v Šturiji. Knjižnica šteje 1324 knjig, 583 poučnih in 741 zabavnih. Clani so se poslužili knjižnice v 735 slučajih. Društvo je naročeno na 7 izvodov „Slovenca“ in ima tudi svoj lastni tamburaški zbor, ki lepo napreduje pod spretnim vodstvom g. Fr. Mikuža.

V našo župnijo prihaja 17 izvodov „Slovenca“, nad 111 „Domoljubov“, 30 „Bogoljubov“, več iztisov „Dom in Sveta“ in nekaj izvodov raznih drugih slovenskih katoliških časopisov. „Slovenec“ se prodaja tudi v gostilni g. župana Dominika Rudolfa

Iz Kozjega na Štajerskem. Dne 31. prosinca je pridivjal ob 3. popoldne hud vihar s snegom. Vihar je tako razsajal, da se je bilo bati najhujšega poloma. Strašna tema je nastala. Sneg je padal brez vsega usmiljenja. To hudourje je bilo spremljano z groznim gromenjem, da se je kar

zemlja tresla. — Bralno društvo namerava privediti srečolov, Da bi le! — Dne 12. svečana se je poročil narodni kmečki mladenič Anton Klakočar s kmetijsko hčerjo Nežiko Kunst v cerkvi sv. Mihaela na Pilštanju. Bog blagoslovi njuni zakon. — Dne 14. in 15. sv. čana se bili za kozjansko župnijo dnevi veselja in radosti. Po ustanovi se je molilo sv. Rešnje Telo, ki je bilo mnogobrojno po stanovih obiskovano in moljeno. Cerkev je praznično ozalšana. — Danes, dne 15. svečana, ko to pišem sneg mete prav pošteno. Zima dobro napreduje. — Sprejmite srčne pozdrave od

Iz Št. Vida nad Ljubljano. O ti predpust, ti čas presneti! tako zdihuje te dni ta ali oni na tej božli zemlji. Matere se h dujejo na neposlušne otroke, katerim tako ugaja dostikrat slabo predpustno veselje; in marsikatero dekle misli, da mora pretakati solze za letošnjim dolgim predpustom, ki pa ji je bil morda prekratek — —. Tudi ta ali oni mladenič se bo rotil na pepelnično sredo, ko bo zdravil mačka in gledal prazni žep. in to po pravici. Kedaj pa se napravi več neumnosti kot prav predpustom? Ko bi ljudje mesto neumnih maskerad, plesov itd. prirejali poučno zabavne veselice, bilo bi marsikaj drugače. Tako je storila v nedeljo 18. t m

Blaž Potočnikova čitalnica v Št. Vidu. Mladenci so predstavljali veseloigro: „Lokavi snubač“, ki je izpadla tako izvrstno, da nam je jasno pokazala, kako so naši fantje sposobni uprizoriti še bolj umetne igrokaze. Pri igri je sviral vrli Št. Vidski tamburaški zbor naše krasne slovenske napeve. Pri tej priliki moramo pohvaliti naš vrli cerkveni pevski zbor, ki pod vodstvom g. Rusa nastopa z velikim uspehom povsodi in je tudi pri zabavnem večeru izborno rešil pevske točke

Čitalnica pa skrbi tudi za pouk svojim članom. Nedavno je imel g. L. Smolnikar zanimivo predavanje tukajšnjim tovarniškim delavkam, katerega se jih je udeležilo nad 300 in so vse spoznale, kako potrebna so tudi predavanja za same ženske. V ned. 18. t. m. pa nam je g. dr. I. — Krek v poljubni besedi razjasnil učene stvari, zakaj peša kmetiški stan. Moti se — je dejal g. profesor — kdor misli, da se kmetu zato slabo godi, ker morda ne zna prav obdelovati polja ali ker je premalo izobražen. Da bo delavno ljudstvo ostalo, treba bo v korenini pričeti; potom splošne in enake volilne pravice naj se odpravijo take postave ki so vzrok, da danes avstrijske trge preplavlja tuje, celo ameriškano blago. Splošna volilna pravica naj bo kmetu up boljših časov. Zlasti nas je zanimalo, ko vas je g. opozoril na framazonsko gibanje, ki bi rado upeljalo tudi pri nas razdružilni zakon. Tudi to je kmetsko prašanje. V bedi in pomankanju je kmet srečen, če

vlada zadovoljnost v družinskem življenju; a vzemite kmetu s civilnim zakonom mir, in vzeli ste mu vse. Zato pa na noge! Pokažimo, da nam je zakon svet, da je Avstrija krščanska država. Nad 400 kmetov je z glasnim odobravanjem dokazalo da je gospod govoril na srce.

Tako smo se zabavali mi v Št. Vidu v predpustu, in nič se ne bomo rotili na pepelnico sredo, ter nam ne bo treba zdraviti mačka in gledati praznega žepa — — —

Na grob Marijine hčere. Zopet je obiskala Marijino družbo bela žena — smrt. Dne 24. svečana t. l. je nagloma umrla že priletna Marijina hči, sluškinja Urša Kančič (rojena l. 1839). Dva dni poprej v petek je bila še zdrava in vesela in je šla na trg kupovat ribe. V nedeljo pa so jo našli mrtvo. Marija zaščitnica svojih hčera pa je ni zapustila, kajti pokojnica je imela lepo navado, da je hodila pogostoma k sveti spovedi in k sv. Obhajilu. Tako se je obhajala tudi dan pred smrtjo. Seveda, mislila ni, da bo to Obhajilo za njo zadnje. Službovala je v eni in isti družini 45 let. Sedaj pa „kliče“ posebno svojim sestram „iz temne jame, molite zame.“

Spomladno potovanje eskadre. Govori se, da nastopi c. in kr. eskadra na spomlad osemtedensko potovanje ter da obišče več pristanišč Sredozemskega morja. Eskadri, sestojeci iz vojnih ladij „Habsburg“, „Babenberg“, „Arpad“, „Sv. Jurij“ in „Huszar“ bo poveljeval kontreadmiral vitez Jedina.

Novost v brzojavni službi. Ministrstvo trgovine na Ogrskem se bavi z osnovo, kako bi bilo mogoče oddajati brzojave na vsakem kraju. Metali bi se v pošne skrinjice in oddajali kakor navadna pisma. Ta naredba bi bila zelo praktična posebno na kolodvorih.

Naša slika.

Koliko premore krščanska ljubezen do bližnjega, se kaže posebno v misijonskih deželah. Koliko truda stane, predno se iz črnega poganškega deteta afriških zamorcev napravi dovolj olikanega krščanskega otroka, kakoršnega kaže naša slika. V južni Afriki delujejo med zamorci večinoma menihi trapisti in pa razne nune. Veliko zanimivosti iz teh zapuščenih dežel objavlja list „Odmev iz Afrike“. Kdor daruje kaj malega za afriške misijone, dobi lahko list brezplačno. Upraviništvo v Trstu ul. Fontanone 4 Slika nam kaže zamorsko deklico med nulo in svojim dobrotnikom iz Evrope.

Za kratek čas.

(Sestavil konviktorec R. Z.)

Draga jajca. Ko je Jožef II. potoval po Belgiji, moral je za par jajce plačati veliko svoto denarja. Jezno vpraša krčmarja: „Ali so jajca tu tako redka?“ — „Ne, to ne. Veličanstvo — bil je odgovor — a cesarji so tu jako redki.“

Ljubljansko. Neki kmet vpraša v beli Ljubljani meščana: „Perjatu! kak' se prau tem ul' cam?“ „To niso ulice“, zareži jezno meščan, „to je gasa!“

Barvar (k gospodu, ki je sedel na ravnokar pobarvano klop): „Veste kaj, gospod, tako ne morete iti v mesto. ... najbolje bo, ako Vam takoj cele hlače zeleno pobarvam.“

Notar „Kako vas je razžalil omenjeni sosed Kovač?“ **Toženec**: „Rekel mi je: pojdi k zlodeju!“ **Notar**: „Kaj ste Vi nato storili?“ **Toženec**: „Podal sem se takoj k Vam.“

Rad počaka. Jetniški voditelj (k smrti obsojenemu): „Predno Vas obesijo si smete postaviti izvoliti jed, katerokoli hočete. Kaj bi najraje?“ **Obsojenec**: — „Jagode, gosp. vodja!“ **Voditelj**: „Kaj, jagode?“ — „Smo v novembru, vi bi radi jagode jedli, ki se jih dobi šele za pol leta.“ **Obsojenec**: „Saj do tistega časa prav rad počakam!“

Uganke.

Rešitev ugank priobčenih zadnjič: 1) Zmrzla, 2) osel v Noetovi ladji, 3) slep ali lesen.

Pravilno so jih rešili vse tri: Erman Štefan v Št. Vidu; Jereb Tomaž v Spodnji Idriji; Z. K. v. sv. Anton pri Kopru; Šinkovec Filip v Beli pri Črnem vrhu; Kopper Janez v Fresenu; Milanič Martin na Vojsčici; Engelsberger Francišek v Krškem; Puc Marija v Co'u pri Vipavi; Habjan Peter v Selcah; Brgant Ljudevit v Sv. Lenartu nad Škofjo Loko; Debevc Francišek na Kožljeku in Pustišek Mihael na Zdolah,

Obdarovan je takrat zopet *Pustišek Mihael* na Zdolah.

Nove uganke.

- 1) Mrzlo je pa vendar greje,
kar jeseni kmet poseje.
(Pustišek Mihael)
- 2) Čemu nosi mlinar bel klobuk?
(Majcen Amalija)
- 3) Ko je sit, hiti,
lačen pa stoji.
(Števo Erman)

Čas zglastitve za darilo do 20. t. m